

Iepenlaan 26,
1406 PW Bussum

www.majellakapel.nl

Maandbrief, augustus 2021

Onze kerktuin levert nog steeds mooie plaatjes op, deze keer wat foto's van de yucca of palmlelie.

Hulde aan de "tuynluy", die elke 14 dagen hard bezig zijn. Ook van hen vindt u in deze maandbrief wat foto's.

Heeft u de datum van de **jaarlijkse ledenvergadering** genoteerd? We hopen elkaar **dinsdag 28 september** te ontmoeten. **Aanvang 20.00 uur**. De stukken krijgt u ruim van te voren.

Nog een datum om vast te noteren: we hopen op **zaterdag 27 november** weer een **Fancy Fair** te kunnen houden. Nadere bijzonderheden krijgt u in de volgende maandbrieven.

Ten slotte nog een vermelding van een collecte-opbrengst:

Op 4 juli is bij de gemeenschappelijke zomerdienst de helft van de collecte bestemd voor de Stichting Open Kerk, we kunnen € 130,50 overmaken naar die stichting. Een zelfde bedrag was er voor Vrijzinnigen Naarden-Bussum.

Met dank aan alle gevers!

Marijke Katerberg-Muns

Spreken is zilver, luisteren is goud

Rond 300 voor Christus leefde de Griekse filosoof Zeno. Van hem kennen we het gezegde: "waarom hebben we twee oren en maar één mond? Om twee keer zoveel te kunnen luisteren en alleen datgene te zeggen wat nodig is". Het is een oproep om beter te luisteren en minder te praten en die oproep werd dus al 23 eeuwen geleden gedaan.

De drang om te praten, om aan het woord te zijn en te blijven, is bij veel mensen groot. De neiging om te luisteren naar wat een ander te zeggen heeft, is veel kleiner. En zo voelen veel mensen zich onvoldoende gehoord en snakken naar een luisterend oor en dat niet alleen als individu, maar ook als deel van een collectief. Het Malieveld in Den Haag staat regelmatig vol met mensen die vinden dat er 'niet naar ze wordt geluisterd'.

De kerken hebben als het om luisteren gaat lang niet altijd een gunstig verleden gekend. Men ging ervan uit dat zichzelf niet zozeer naar de gelovigen moesten luisteren, maar omgekeerd, dat die moesten luisteren naar en gehoorzamen aan de kerk. Ja, er werd begrip getoond voor het verdriet, voor het menselijke falen, maar dan volgde de vermaning. Keer terug tot God, tot wat de bijbel, tot wat de kerk zegt en vind daar de antwoorden voor je problemen. Het gesprek werd besloten met een bijbellezing, een gebed, een vergeving van zonden. Je kan je voorstellen dat niet iedereen zich op deze manier gehoord, begrepen en gerespecteerd voelde. Het leek erop dat het uiteindelijk meer om de kerk ging en het gelijk van de leer, dan om jou.

Als vertegenwoordigers van de geloofsgemeenschap belangstelling voor je tonen, ze je ruimte bieden om te vertellen wat je bezig houdt en je niet meteen overladen met adviezen of waarschuwingen, dan helpt dat om je begrepen te voelen, je aanvaard te voelen zoals je bent, denkt en doet. Dat helpt je meer om de weg in het leven te vinden dan de vermaningen en adviezen van de pastor.

Heeft een mens er niet eerst behoefte aan om “tevoorschijn geluisterd te worden” in een veilige omgeving? Terwijl de ander met aandacht luistert, vind je jezelf. Aangemoedigd door degene die luistert, formuleer je haast ongemerkt zelf mogelijke oplossingen voor je vragen. Is dat ook niet wat er kan gebeuren als je bidt? Je spreekt je uit en God valt je niet in de rede en heeft geen oordeel...

Bent u in staat te luisteren, denkt u? Echt luisteren is iets anders dan je mond houden, iets anders dan alvast nadenken over wat je zeggen zult, welk advies je zal geven.

Zeno heeft het over twee oren, maar wellicht is er nog een derde .. het oor van je hart. Met een kleine parafraze op De Kleine Prins van Antoine de Saint-Exupery: *alleen met het hart* kun je goed horen. Het wezenlijke is voor de oren onhoorbaar. Wat een ander je vertelt, komt via de oren binnen, maar wordt pas begrepen in het hart.

ds. Peter Korver

Komende diensten: Zoals gebruikelijk vinden er in juli en augustus zomerdiensten plaats, samen met Doopsgezinden, Huiskamergemeente, Remonstranten en Lutheranen.

1 augustus

Dienst in de Majellakapel. Ds. Robert de Vos gaat voor, Marcus van der Heide bespeelt het orgel.

Opgeven bij gkaterberg@solcon.nl of 035 69 342 76.

Collecte: St. Kinderen in Nood

8 augustus

Dienst in de Lutherse Kerk met Alexander Overdiep als voorganger

Aanmelden : secretariaat@elghetgooi.nl

Collecte: Stichting Vrienden van Naarderheem

15 augustus

Dienst in de Doopsgezinde Kerk. Voorganger is ds. Peter Korver.

Zie www.dgbussum-naarden.doopsgezind.nl

Collecte: “Open Kerk”

22 augustus

Hagepreek, voorganger ds. Friso Boogerd.

Twee jaar geleden hebben we de Hagepreek in het Vestingmuseum gehouden. Dit jaar kan dat niet, maar er is een geschikte plek in de vesting gevonden bij Brouwerij Comenius, op Bastion Nieuw Molen (het Bastion met het parkeerterrein, zie bijgaand kaartje.

U kunt zich aanmelden bij gkaterberg@solcon.nl of 035 69 342 76

Collecte: Vrienden van C'est la Vie

29 augustus

Dienst in de Remonstrantse Kerk met mevr. Jantine Brouwer-Huisman als voorganger.

zie [Remonstrantse kerk Naarden-Bussum - Kerkdienstgemist.nl](http://Remonstrantse%20kerk%20Naarden-Bussum%20-%20Kerkdienstgemist.nl)

Collecte: “Schuldhelpmaatje”

5 september

Dit is de eerste dienst weer na de zomerdiensten en weer “gewoon” in de Majellakapel. Dr. Hans le Grand gaat voor en Marcus van der Heide is de organist.

Koffiedienstrooster

(zo nodig graag zelf ruilen met anderen als je verhinderd bent):

1 aug.	Hanneke en Louis van Beek	035-69 48 030
5 sept.	Tijn Kappelle	06 13 78 46 70
	Elly Tibboel	035-69 12 339

Overige activiteiten:

Literatuurkring, dinsdag 17 augustus, 10.15 uur

We bespreken het boek *De Wand*, van Marlen Haushofer (1963)

Sinds de coronacrisis weten we wat afzondering in tijden van quarantaine met ons doet. Een schrijfster die het thema van (zelf)opgelegd isolement al meer dan een halve eeuw geleden tot het hare maakte, is de Oostenrijkse Marlen Haushofer.'

Een vrouw gaat een weekend logeren bij haar nicht in een jachthuis in de Oostenrijkse bergen. Na de eerste nacht beseft ze dat ze alleen is. Ze gaat op onderzoek uit en wordt geconfronteerd met een ondoordringbare glazen wand die uit het niets is opgerezen en haar op zichzelf terugwerpt, want achter die muur is alle leven uitgestorven. In gezelschap van een hond, een koe en een kat probeert de vrouw te overleven. Ze struint het bos af op zoek naar eetbare planten en ze jaagt. Om niet gek te worden van haar eigen gedachten en eenzaamheid schrijft ze. Glashelder doet ze verslag van haar dagelijkse strijd met de elementen en met zichzelf.

Zomermiddagen, samen met De Doopsgezinden, Huiskamergemeente, Lutheranen en Remonstranten. De aanvang is steeds 14.30 uur.

11 augustus, locatie Majellakapel, spreker Daan Asser: Rechterlijke 'macht', hoever gaat die in maatschappelijke vraagstukken?

Daan Asser zal onder meer aan de hand van twee geruchtmakende uitspraken van rechters in milieuzaken ('Urgenda' uit 2019 en 'Shell' uit 2021) ingaan op de vraag waar de grenzen liggen van de 'macht' van de rechters om uitspraken te doen over maatschappelijke vraagstukken.

Aanmelden : gkaterberg@solcon.nl of 035 69 342 76

25 augustus, Remonstrantse kerk, spreker Marcus van der Heide: "Jo Bonger"

Jo Bonger, echtgenote van de kunsthandelaar Theo van Gogh, broer van Vincent, vestigde zich mei 1891 na de dood van Theo in Bussum, waar ze in villa Helma (Koningslaan 4) een pension begon. Maar haar eigenlijke taak was "het werk van Vincent ongeschonden te bewaren voor het kind". Ze begon hier de eerste tentoonstellingen te organiseren en haar zoon, de erflater Vincent Willem (*31-01-1890) heeft uiteindelijk de collectie aan de Nederlandse Staat overgemaakt, die het Van Gogh Museum in 1973 liet bouwen.

De tweede even grote taak van haar is geweest de uitgave van alle brieven van Van Gogh. De victorie van Van Gogh is in Bussum begonnen, waar het contact met de Tachtigers als Van Eeden, Kloos en Jan Veth van cruciaal belang voor haar is geweest.

Aanmelden bij Alexander Overdiep: alexander@overdiep.nl

Komen wij steeds verder?

Het was een bijzonder belangrijk inzicht dat enige geleerden in de 19^e eeuw ten deel viel, maar door Darwin als eerste bekend werd gemaakt. Het is het besef dat het leven op aarde een ontwikkeling heeft doorgemaakt, van heel eenvoudige levensvormen tot en met de mens. Gaat dit proces nog verder? We weten het niet.

De evolutietheorie is algemeen aanvaard door biologen, maar wordt ook elders toegepast. Daarbij wordt vaak gedacht dat evolutie ook steeds verbetering inhoudt. Maar is dat altijd het geval?

Als het om wetenschap gaat, zeker natuurwetenschap, is het ongetwijfeld waar dat men steeds verder komt. Het is verbazingwekkend wat in de sterrenkunde is en wordt bereikt, maar dat geldt ook voor andere natuurwetenschappen. Maar ook in de geesteswetenschappen ontdekt men steeds meer en datzelfde geldt voor de sociale wetenschappen.

Het is begrijpelijk dat de evolutiegedachte ook werd toegepast op de godsdienstgeschiedenis. De in zijn tijd wereldberoemde Leidse godsdiensthistoricus C.P. Tiele bezag de verschillende religies als stadia op weg naar de hoogste religie: het Christendom. Zijn eveneens vermaarde opvolger W.B. Kristensen wees die benadering af. Hij wilde zo goed mogelijk het geloof van de gelovigen zelf zien te verstaan. En die gelovigen ervaren hun geloof als waar en niet als een stadium in een ontwikkelingsgang.

Maar als we andere religies bestuderen komt veel daarvan vreemd over. Wat ons bv. verteld wordt over de openbaring die Mohammed ten deel viel, zal ons onwaarschijnlijk toeschijnen. Maar dat geldt evenzeer voor de geboorteverhalen over Jezus, als men dat soort vertellingen letterlijk opvat. Je kunt dan zeggen: die verhalen zijn verzinsels die je beter maar kunt vergeten. Maar er is ook een andere benadering mogelijk. Je kunt die verhalen namelijk zien als beeldende uitdrukkingen voor de manier waarop mensen een figuur als Jezus of Mohammed beschouwden en nog beschouwen.

De religies kennen allemaal een rijke symboliek en ze gebruiken verhalen in plaats van of naast leringen. Symboliek en verhalen blijven betekenisvol als zodanig. Leringen kunnen als uiting van geloofsdènkènen moeten worden vervangen of veranderd. Het geloofsdènkènen moet immers rekening houden met voortschrijdend inzicht, door wetenschap verkregen.

Men moet religieuze verhalen en symboliek niet benaderen als uitingen van wetenschap, maar verstaan als eigensoortige uitingen - niet specifiek rationele – van de menselijke geest.

Hier is niet sprake van een evolutie. Maar dat is anders met het geloofsdènkènen. Daar is een ontwikkeling wel degelijk in het spel. Soms moet men leringen daarom bijstellen, maar soms zal men die ook als symbolisch, dus beeldend van aard kunnen duiden. Dan verstaat men een dogma niet meer als een rationele formule, maar als een poging iets ondoorgrondelijks een beetje nabij te brengen via symbolisch op te vatten uitspraken.

Religie heeft altijd te maken met een dimensie van de werkelijkheid die niet rationeel te doorgronden is. De grote levensvragen zijn daarom nooit rationeel te beantwoorden.

Niet voor niets kwam de grote filosoof Spinoza tot de conclusie dat de hoogste vorm van kennis niet rationeel, maar **intuïtief** is. Die kennis leert ons: Alles wat is, is in God; niets kan zonder God bestaan of begrepen worden. (Ethica, Stelling 15)

God is voor Spinoza de Natuur en deze is tegelijk een mysterieuze, nooit geheel te doorgronden, werkelijkheid.

Alle religie houdt in: het “cirkelen om een geheim” (titel van een boek van prof. H. Faber).

“Alles wat is, is in God” zouden wij ook kunnen uitdrukken in de uitspraak: al wat is vindt zijn Grond in het Mysterie van het Zijn. Dat is waar religie ten diepste op berust.

Verder dan dit inzicht lijken wij niet te kunnen komen.

dr. Rob Nepveu

En ten slotte hier nog de beloofde foto's van de “tuynluy”, aan de koffie en aan het werk:

